

Magyarországon az Ómagyar Mária-Siralom. A hírközlő szervek jóvoltából széles körben ismertté vált, a hazai közvéleményben, a lakosság legkülönbözőbb rétegeiben örömet keltett az Ómagyar Mária-Siralom szövegét tartalmazó, eddig leuveni kódexként emlegetett és idézett kötet csere révén magyar gyűjteménybe kerülése.

Folyóiratunk most csak regisztrálja aényt, későbbi számaiban természetesen visszate a latin kódex és a benne található magyar nyelvemlék jelentőségének méltatására.

A magyar nemzeti könyvtári gyűjtemény gyarapodásának nevezetessé vált napján, 1982. május 24-én került sor az Országos Széchényi Könyvtárban, az alapítóról elnevezett Széchényi-teremben arra az ünnepélyes aktusra, amelynek keretében a leuveni Katolikus Egyetem küldöttsége átadta a kódexet az OSZK vezetőinek, és átvette a kódex csereértékét alkotó flamand vonatkozású ósnyomtatványokat, továbbá XVI—XVII. századi nyomtatványokat, valamint egy XVIII. századi kéziratos gyűjteményt.

A rövid ideig tartó, szűk körű ünnepségen részt vett a Belga Királyság magyarországi nagykövete és a magyar művelődési államtitkár, jelen volt az Országgyűlés Külügyi Bizottságának titkára, a Magyar—Belga Tagozat elnöke, a Külügyminisztérium egyik fősztályvezetője, megjelent a Művelődési Minisztérium két fősztályvezetője és két osztályvezetője, megtisztelte látogatásával a nevezetes eseményt az Írószövetség elnöke, az Országos Könyvtári Tanács elnöke és a Katolikus Gyűjteményi Központ igazgatója.

A leuveni Katolikus Egyetem küldöttségének tagjai voltak: az egyetem rektora, az egyetemi könyvtári tanács elnöke és az egyetemi könyvtár igazgatója. Az OSZK-t a főigazgató-helyettesek, a gyűjteményi fősztály vezetője és három illetékes osztályvezető képviselte.

Az ünnepséget sajtótájékoztató követte, amelyen a sajtó képviselői előtt — a kódex sorsáról, továbbá az Ómagyar Mária-Siralomnak mint nyelvemléknek, illetve mint irodalmi emléknek a jelentőségéről adott tájékoztatás mellett — bemutatásra került a Magyarországra jutott kódex.

Magyarországon van tehát a másoknak nyilván jelentéktelen, nekünk magyaroknak igen jelentős kódex, hozzákezdhet a hazai kutatás alapos megvizsgálásához. Kodikológusok és filológusok, nyelvtörténészek és irodalomtörténészek kutathatják az eddig még rejtve maradt tudományos kérdéseket.

HAVASI ZOLTÁN

A magyarországi német nyelvű sajtó kutatásának kérdései.¹ (XVIII. század, XIX. század első fele.) A magyar(országi) sajtó- és művelődéstörténet új eredményei fokozott mértékben hangsúlyozták ama tényt: dolgozatunk címében jelzett korszakra vonatkozó ismereteink mindaddig tökéletlenek lesznek, míg kutatásainkba nem vonjuk be a nem magyar nyelvű írásbeliséget. A XVIII. században nyilvánvalóan a latin és a német nyelvűség a számbelileg uralkodó a kiadványokban, így a periodikus kiadványokban is.

¹ Jelen dolgozatunk egy remélhetőleg széles körű kutatás megindítását és megindulását célozza. Itt csupán néhány problémakörre koncentrálnunk, a mások által fel dolgozott és az általunk is tanulmányban tárgyalt kérdések részletesebb kifejtését mellőzzük. Munkánkhoz felhasználtuk a bibliográfiai és egyéb előzményeket. Heinrich Rész: *Deutsche Zeitungen und Zeitschriften in Ungarn von Beginn bis 1918*. München 1935.; *A magyar sajtótörténet irodalmának válogatott bibliográfiája. (1705—1945)* Bp. 1972.; NAGYIVÁNNÉ BARHÓ Margit: *Francia irodalom a magyarországi német folyóiratokban 1767—1852*. Bp. 1934.; OSZTERN Rózsa: *Zsidó újságírók és szépirók a magyarországi német nyelvű időszaki sajtóban, a Pester Lloyd alapításáig, 1854-ig*. Bp. 1930.; ZENTAI János: *A magyarországi németiség angol műveltsége (1830-ig)*. Debrecen 1942.